

Tallinna Haridusamet

19.11.2025 nr 9.5-2.2/25-26/8/12

Tähesaju Gümnaasiumi haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituste andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tähesaju Gümnaasiumi haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mare Tamm
nõunik

Lisad:

1. Õiend
2. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Koopia: Tähesaju Gümnaasium

Mare Tamm
735 0162
mare.tamm@hm.ee

TÄHESAJU GÜMNAASIUMI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tähesaju Gümnaasium (edaspidi *kool*) on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil J. Koorti 23, 13612 Tallinn, Harju maakond.
2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõuniku 29.08.2025 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/8/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tähesaju Gümnaasiumis“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas kooli gümnaasiumiastmes tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldus ning kas see võimaldab gümnaasiumi lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas eesti keele õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolituse; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet eesti keele õppe korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunikud Mare Tamm ja Katrin Ohakas. Eksperdina oli kaasatud Keeleameti järelevalvetalituse peainspektor Janika Lindpere.
5. Järelevalve algas 13. oktoobril 2025.
6. Järelevalves vesteldi direktori, kooli pidaja, eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajatega, õpilastega, hoolekogu esindajatega, lapsevanematega, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga vaadeldavas valdkonnas, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Tähesaju Gümnaasium (kuni 31.08.2025 nimetusega Lasnamäe Vene Gümnaasium) on Tallinnas asuv üldharidust andev munitsipaalkool, kus õpib 1112 õpilast, neist gümnaasiumiastmes 126. Õppe- ja kasvatusala töötajaid oli koolis kokku 91 (seisuga 13.10.2025). Koolis vaadeldi õppe- ja kasvatustegevust gümnaasiumiastmes.

Gümnaasiumiastme õpilased, kooli pidaja ja juhtkond tõid kooli eripärana välja valikainete mitmekesisuse, koostöö erinevate õppeasutustega ning osalemise rahvusvahelistes projektides.

Kooli õppekavas esinesid vastuolud õigusaktidega. Gümnaasiumi õppekava üldosas puudusid kitsa ja laia matemaatika valikuvõimaluse kirjeldamine ja õpilase ühelt ainekavalt teisele ülemineku kord, B2-keeleoskustasemega ja B1-keeleoskustasemega võõrkeele õppeainete nimetuste kooskõla, järelevastamiste ja järeltööde esitamise kord ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Võõrkeelte, kehalise kasvatus ja sotsiaalainete valdkonnakavades ja ainekavades on vaja sisse viia muudatused vastavalt määruse nõuetele.

Gümnaasiumiastmes ei ole õppesuundi. Koolis õpetatakse eesti keelt nõutud mahus, samuti vastab kursuste maht seaduses sätestatule. Õpilastel on kohustus läbida 103 kursust, millest 72 on eestikeelsed. Valikkursuste puhul tehakse koostööd kõrgkoolide ja kutsekoolidega. Klassipäevikud ja õpilasraamat olid täidetud nõuetekohaselt.

Õpilase arengu toetamiseks viiakse koolis kord aastas õpilasega ja tema vanemaga läbi arenguvestlus, mille tulemused fikseeritakse elektroonilises päevikus (edaspidi *eKool*) ja kinnitatakse vanema poolt. Õpilastele on kättesaadavad konsultatsioonid aineõpetajate juures.

Koolis töötavad koolipsühholoog ja logopeed, kuid vajadus nende tugiteenuse järele on õpilaste seas suurem, kui olemasolevad ametikohad suudavad katta. Koolis ei olnud järelevalve ajal eripedagoogi ja sotsiaalpedagoogi ning koolivälise nõustamismeeskonna soovistega õpilastele ei olnud eri- ja sotsiaalpedagoogi teenused tagatud.

Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 72-l (79%) õppe- ja kasvatusala töötajal. Kvalifikatsioon ei vastanud kehtivatele nõuetele 17 isikul.

Koolis antakse EHISE andmetel (seisuga 15.10.2025) nädalas kokku 1850 õppetundi, millest 1439 (78%) õppetundi viivad läbi kvalifikatsiooniga õpetajad. 19-st nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajast 5-l puudub õpetajakutse, 5 õpetajat omandavad haridust magistriõppes, tasemeõppes ei õpi 7 õpetajat. Nõutava kvalifikatsiooni saavutamiseks peaksid tasemeõppes õppima kokku 14 õpetajat. Kõikidel eesti keeles õpetavatel õpetajatel oli nõuetekohane C1 keeleoskuse tase.

Koolis tegutseb eesti keele õpetajate ainesektsioon. Aastatel 2022–2025 on keeleõppe, keelekümbeluse ning lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) pikematel koolitustel (10–160 tundi) osalenud 15 õpetajat. Juhtkonna ütlusel on kooli praeguseks prioriteediks see, et kõik õpetajad saavutaksid edasitöötamiseks vajaliku eesti keele taseme ja meetoodilised oskused eesti keeles õpetamiseks.

Koolis vaatlevad õpetajate tundide läbiviimist ja annavad selle kohta tagasisidet õppealajuhatajad ja alustavate õpetajate mentorid. Järelevalves vaadeldi 10.–12. klassides kahte eesti keele tundi ning kolme eestikeelset ainetundi. Tundides oli õpetajate eesti keele kasutus õpilastele ea- ja võimetekohane. Õpilaste üldine eesti keele tase ei ole siiski kõrge.

Koolil on arengukava aastateks 2020–2026. Sisehindamist on koolis läbi viidud sisehindamise korra alusel. Eestikeelsele õppele üleminekut kajastavad nii 2025/2026. õa üldtööplaan kui ka

eraldi tegevuskava. Õpetajate koolitusplaan sisaldab mitmeid keeleõpet toetavaid meetodilisi koolitusi kogu õpetajaskonnale.

Kooli tulemusnäitajate¹ põhjal võib öelda, et nii eesti keel teise keelena kui matemaatika riigieksamite tulemused on mõnevõrra madalamad võrreldes riigi keskmisega, samas on rahulolu kooliga olnud gümnaasiumiõpilaste hulgas kõrge. Kool on viimasel kahel aastal suurendanud valikainete, sh eestikeelsete valikainete valikut ja teinud jõupingutusi kõikides loodusainetes eestikeelse õppe tagamiseks ning seetõttu võivad lähitulevikus õpilaste eesti keele õpitulemused paraneda.

OLUKORRA KIRJELDUS

Õpilasi on koolis 1112, neist gümnaasiumiosas 126 (EHIS, seisuga 14.10.2025). Õppe- ja kasvatusala töötajaid oli koolis kokku 94.

Kooli väärtused, nagu koostöövalmidus, individuaalne vastutustunne, koolirõõm ja isiksuslik areng, on esitatud kooli õppekavas². Kooli eripärana gümnaasiumiastmes töid õpilased, kooli pidaja ja juhtkond esile valikainete mitmekesisuse ja koostöö erinevate õppeasutustega ning rahvusvahelistes projektides osalemise.

1. Kooli õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse³ (edaspidi *PGS*) kohaselt kehtestab kooli õppekava direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Kooli algse õppekava on kinnitatud⁴ direktor. Õppekava muudatused on kinnitatud⁵ ja arvamuse andnud kooli hoolekogu⁶, õppenõukogu⁷ ja õpilasesindus⁸. Kooli õppekava on avaldatud täies mahus kooli veebilehel vastavalt *PGSi*⁹ nõuetele.

Kooli juhtkonna sõnul muudeti 2024/2025. õa-l kooli õppekava, vähendades gümnaasiumiastmes nelja kursuse võrra inglise keele õpet ja juurde lisades eestikeelseid valikaineid.

1.1. Kooli õppekava üldosa

Kooli õppekava on hinnatud vastavalt gümnaasiumi riiklikule õppekavale¹⁰ (edaspidi *GRÕK*) ja *PGS*ile. Kooli õppekava üldosa ei vasta *GRÕK*is sätestatule ja vajab muutmist järgmisest osades:

1.1.1. *GRÕKi*¹¹ kohaselt kuuluvad õpilase õppekoormuse hulka ainevaldkonnakavades kirjeldatud kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel¹².

Kooli õppekavas on kirjas, et koolis õpetatakse laia matemaatikat. Samas on kooli tunnijaotusplaanis välja toodud kitsa matemaatika tundide jaotus klassiti ning matemaatika ainevaldkonnakavas esitatud kitsa matemaatika ainekava.

¹ Hariduse teabekeskond Haridussilm, 5.10.2025.

² Lasnamäe Vene Gümnaasiumi (alates 01.09.2025 Tähesaju Gümnaasium) arengukava p 1.4.

³ *PGS*, § 17 lg 2.

⁴ Direktori 31.08.2015 käskkiri nr 1-2/54 „Lasnamäe Vene Gümnaasiumi õppekava“; hoolekogu 26.05.2015 koosoleku protokoll nr 3; õppenõukogu 31.08.2015 protokoll nr 3-7/15; õpilasesinduse 03.06.2015 koosoleku protokoll nr 10 3-35/10.

⁵ Direktori 08.09.2025 käskkiri nr 1-2/18 „Kooli õppekava muudatuste kinnitamine – põhikool ja gümnaasium“.

⁶ Hoolekogu 05.09.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.3/6.

⁷ Õppenõukogu 03.09.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/1.

⁸ Õpilasesinduse 04.09.2025 koosoleku protokoll nr 1.

⁹ *PGS*, § 69 lg 1.

¹⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

¹¹ *GRÕK*, § 11 lg 2.

¹² *GRÕK*, § 11 lg 4.

Õppealajuhataja selgitas vestlusel, et õpilastele ja vanematele on sageli laia ja kitsa matemaatika nimetused mõistetamatud ja kui selgitada, et õpilane, õppides laia matemaatika ainekava järgi, saab ka kitsa matemaatika eksami valida, siis eelistatakse laia matemaatikat.

Selgitame, et matemaatika kursuse valik peab jääma õpilasele ja õppekava üldosas tuleb sätestada õpilase võimalus valida kitsa ja laia matemaatika vahel ning kirjeldada, kuidas toimub üleminek.

- 1.1.2. GRÕK¹³ sätestab ainevaldkonnad ja kohustuslikud õppeained, sh võõrkeeled: B2-keeleoskustasemega võõrkeel ja B1-keeleoskustasemega võõrkeel. Kooli õppekava üldosas on nimetatud võõrkeelte ainevaldkonna õppeainetena A-võõrkeel ja B-võõrkeel. Õppeainete nimetused ei ole kooskõlas GRÕKiga.

Kooli õppekavas on tunnijaotusplaanis¹⁴ sätestatud, et võõrkeel (A) on inglise keel ja võõrkeel (B) on jaapani, saksa, soome keel, samal ajal on õppekavas¹⁵ kirjas, et õpetatakse lisaks järgmisi võõrkeeli: 1) inglise keel, keeleoskus B2 tase; 2) jaapani/saksa/soome keele algkursus, keeleoskus A1, A2 tase.

Selgitame, et tunnijaotusplaanis peaks olema kajastatud võõrkeeleõpe järgmiselt: eesti keel teise keelena, B2-taseme võõrkeel inglise keel, valikkursused A1- või A2-tasemel jaapani/saksa/ soome keel. Juhul kui eesti keel on määratletud teise keelena ja õpilased õpivad eesti keelt teise keelena, ei ole B1-taseme võõrkeele kohustust ja valikkursuse keeleõppe sihttase oleneb juba konkreetsest võõrkeelest ja õppemahust.

- 1.1.3. GRÕK¹⁶ sätestab, et järelevastamiste ja järeltööde kord määratakse kooli õppekavas. Kooli õppekava üldosas järelevastamiste ja järeltööde ühtset korda kirjeldatud ei ole. Selgitame, et õpilasel on õigus puudulikku sooritust igal juhul parandada, sõltumata sellest, millistel tingimustel negatiivne hinne pandi.

- 1.1.4. GRÕK¹⁷ sätestab, et kooli õppekava üldosas kirjeldatakse õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Kooli õppekavas ei ole õpetaja töö planeerimise põhimõtted kirjeldatud.

Järelevalves toimunud vestlusel ütlesid õpetajad ja juhtkond, et õppealajuhatajad jälgivad, kas õpetajad koostavad töökavad ja fikseerivad tulemused töödokumentina. Õpetajate jaoks on esimene tööplaani esitamise tähtaeg 15.09, töökava ajaraam on õpetaja enda valikul.

Ära kuulamisel väitis kool, et kooli õppekavas¹⁸ on vastav punkt kajastatud ja see ei ole kooskõlas õiendi punktiga 2.9, milles on nimetatud õpetajate erinevad koostöövormid.

Selgitame, et antud ettekirjutuse puhul on tegemist viitamisega õppekavas puudvale koostöö planeerimise põhimõtetele – kes, mille alusel, kuidas ja millal koostööd planeerib, st kavandab.

1.2. Ainevaldkonnakavad

Gümnaasiumi võõrkeelte, sotsiaalainete ja kehalise kasvatuse valdkonnakavad ja ainekavad vajavad täiendamist järgmistes punktides:

- 1.2.1. GRÕKi¹⁹ kohaselt õpitakse gümnaasiumis kohustuslikke võõrkeeli B2- või B1-keeleoskustasemel. Kooli õppekavas on nimetatud võõrkeelte ainevaldkonna õppeainetena A-võõrkeel, B-võõrkeel ja C-võõrkeel. Õppeainete nimetused tuleb viia kooskõlla määrusega.

- 1.2.2. GRÕKi²⁰ kohaselt esitatakse kooli õppekavas B-võõrkeele ainekava. Koolil puudub B-võõrkeeleks nimetatud vene keele ainekava, kuna kooli õppekavas vene keelt B-võõrkeeleks ei nimetata. Võõrkeele ainevaldkonna kavasse tuleb lisada vene keele ainekava.

¹³ GRÕK, § 1 lg 5 p 7.

¹⁴ Kooli õppekava, lk 11.

¹⁵ Kooli õppekava, lk 21.

¹⁶ GRÕK, § 17 lg 5.

¹⁷ GRÕK, § 19 lg 6 p 6.

¹⁸ Kooli õppekava, § 25.

¹⁹ GRÕK, lisa 7 p 1.2, GRÕK, lisa 7 p 2.1.3.

²⁰ GRÕK, lisa 7 p 2.1.

- 1.2.3. Sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²¹ nõuetele inimeseõpetuse ja ühiskonnaõpetuse ainekavad, sest inimeseõpetuse ainekava on osaliselt ja ühiskonnaõpetuse ainekava on tervikuna kirjeldatud riikliku õppekava kehtetute versioonide alusel.
- 1.2.4. Kehalise kasvatus valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²² nõuetele kehalise kasvatus ainekava, sest puuduvad kursuste kaupa välja toodud õpitulemused ja kursuste õppesisu kirjeldus. GRÕKis²³
- 1.2.5. GRÕKis²⁴ Lisada ühiskonnaõpetuse ainekavasse lisada teadmiste, oskuste ja hoiakute loend. lisada puuduvad teemad vastavalt sätestatule.

1.3. Ettepanekud direktorile

- 1.3.1. Kirjeldada õppekava üldosas täpsemalt väljaspool kooli õpitu arvestamise tingimused, et oleks arusaadav, millistel tingimustel ja regulatsiooni alusel õpilaste vastavaid taotlusi käsitletakse.
- 1.3.2. Täpsusta õppekava üldosas kohustusliku eestikeelse õppe mahtu (%) kooli õppekavaga määratud õppe mahust, mis tähendab, et eestikeelse õppe maht tuleb arvestada kooli poolt ettenähtud kohustuslike kursuste koguarvust (mis on 103 kursust õpilase jaoks).
- 1.3.3. Korrastada võõrkeelte ainekavas valdkonnakava ja ainekavade ülesehitus ja numeratsioon.
- 1.3.4. Esitada üksnes inglise keele kui kooli õppekava järgi B2-keeleoskustasemega võõrkeele kooliastme õpitulemused, kuna kooli õppekavas on hetkel inglise keele ainekava õpitulemused esitatud nii B1-keeleoskustasemega võõrkeelele kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeelele.
- 1.3.5. Lisada inimeseõpetuse ainekavale teadmiste, oskuste ja hoiakute loend ning korrastada perekonnaõpetuse ainekava.
- 1.3.6. Struktureerida ajaloo ainekavas õpitulemused ja õppesisu suurte teemaplokkide kaupa, nagu näiteks on seda tehtud kursuse „Lähiajalugu“ juures.
- 1.3.7. Tuua välja kehalise kasvatus ainekavas õpitulemused ning õppesisu kursuste kaupa, mis oleks vastavuses liikumisõpetuse põhimõtetega. Sisendit selleks leiab õppematerjalide veebist²⁵.
- 1.3.8. Täiendada kunstiainete valdkonnakava üldosa lõiminguviiside kirjeldust, et oleks arusaadav, kuidas toimub õppeainete omavaheline seostamine.

1.4. Ettekirjutus kooli pidajale

Tagada kooli õppekava üldosa ja ainevaldkonnakavade kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktides 1.1. ja 1.2. ning selle alapunktides esitatule. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

2. Õppekorraldus

2.1. Õppe ja kasvatus korraldus määratakse kooli õppekavas²⁶, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest. Kooli õppe- ja kasvatus tegevus järgib õppekavas sätestatut.

PGSi²⁷ kohaselt kajastab kooli päevakava õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.

Direktori poolt kehtestatud²⁸ päevakava vastas nõuetele.

²¹ GRÕK, lisa 6.

²² GRÕK, lisa 2 p 2.1.3.; p 1.5.

²³ GRÕK, lisa 2 p 2.1.3.

²⁴ GRÕK, lisa 6 p 2.3.2.

²⁵ Õppekava materjalide veebileht: „[G Ainevaldkond "Kehaline kasvatus"](#)“.

²⁶ PGS, 15 lg 1.

²⁷ PGS, § 25 lg 6.

²⁸ Direktori 02.09.2025 käskkiri nr 1-2/16 „Tähesaju Gümnaasiumi päevakava kinnitamine“.

2.2. PGSi²⁹ kohaselt on õppetunni arvestuslik pikkus 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

Kooli õppekava sätestab, et põhikooli õppetunni pikkus on 45 ja gümnaasiumis 75 minutit. Gümnaasiumis rakendatakse kursuseõpet, õpet tasemegruppides ning e-õpet (e-tunnid ja online tunnid). Ühe kursuse maht on 21 x 75min õppetundi, st kursuse maht on 35 45minutilist tundi, mis on kooskõlas PGSi³⁰ sätestatuga.

Õppealajuhatajate sõnul peavad nad tundide üle arvestust ja vastutavad õppekava täitmise eest, viies kord õppeperioodi jooksul läbi vastava kontrolli. Tihedamini vaadeldakse uute õpetajate sissekandeid, mida jälgivad ka nende mentorid. Samuti on ainesektsioonidel ülesanne arutada õppeperioodi lõpus õppekava täitmist.

2.3. PGSi³¹ kohaselt on õpilase väikseim lubatud õppekoormus gümnaasiumis 96 (mittestatsionaarses õppes 72) kursust. Kõigile õpilastele ühtse kohustusliku õppe koormus gümnaasiumiosas on 63 (õpilasel, kes õpib eesti keelt teise keelena 67) kursust. Õppekoormust võib suurendada kooli õppekavas kehtestatud korras, võttes arvesse õpilase soove ja arenguvajadusi³². Õpilase õppekoormuse moodustavad valdkonnakavades kirjeldatud kohustuslikud kursused ja kooli õppekavaga pakutavad valikkursused³³.

Koolis või klassis, kus õpe toimub osaliselt, kuid mitte rohkem kui 40% ulatuses muus keeles, tagab kool oma õppekavaga eesti kirjanduse, Eesti ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika ja geograafia õpetamise eesti keeles, seejuures võõrkeeleõpe arvestatakse muus keeles korraldatava õppe osaks³⁴.

Kooli õppekava alusel on gümnaasiumiõpilasel kohustus läbida 103 kursust, millest 72 kursust on eestikeelsed ja 34 võõrkeelsed. Kursuste kogumahtu arvestades on koolis eestikeelseid kursuseid kokku 68% ja võõrkeelseid 32%. Koolis ei ole eraldi õppesuundi³⁵.

2.4. Kooli õppekava³⁶ sätestab, et õpilane saab oma õppekava kujundada valikkursustega lisaks kooli poolt ettenähtud kursusele. Õpilasel on võimalus kokkuleppel kooliga valida kolm eestikeelset valikkursust Tartu Ülikooli, TalTechi, Tallinna Ülikooli või teiste koolitusasutuste poolt pakutavatest kursustest, mis tuleb 10. klassi õpilasel valida algava õppeaasta 5. septembriks ja 11. ja 12. klassi õpilasel valida lõppeva õppeaasta 1. juuniks.

Õppealajuhataja sõnul saab õpilane valikaineid õppida kolme õppeaasta jooksul, kokku on kohustuslik valida vähemalt seitse eestikeelset valikainekursust. Kool peab arvestust õpilaste kursuste valiku ja läbimise kohta.

Järelevalves nähtus, et kool peab gümnaasiumiõpilaste valikainete üle arvestust, avades igale õpilasele vastava kaardi kooli dokumendisüsteemis.

2.5. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpitulemuste kohta³⁷. Õpetaja märgib klassipäevikusse kuupäeva, tundide arvu, puudujad, hinded, tunni sisu

---

²⁹ PGS, § 24 lg 5.

³⁰ PGS, § 24 lg 5.

³¹ PGS, § 25 lg 3.

³² GRÕK, § 11 lg 1.

³³ GRÕK, § 11 lg 2.

³⁴ GRÕK, § 11 lg 3.

³⁵ Kooli õppekava, § 9 p 1.

³⁶ Kooli õppekava, § 11.

³⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, §-d 11, 12 ja 13.

ja antud koduülesande. Paaristunni puhul märgitakse mõlema tunni sisu. Praktiliste ja laboritööde, projektide ning õppekäikude, kaugõppevormi konsultatsioonide teema ja tundide arv märgitakse klassipäevikusse vastava õppeaine leheküljele. Sissekanded klassipäevikusse tehakse tunni toimumise päeval³⁸.

Kõikides gümnaasiumiklassides vastasid eKoolis asuvate klassipäevikute sissekandeid eeltoodud nõuetele. Samuti vastas valikainete mitteeristav hindamine koolis kokkulepitud hindamise korraldusele.

2.6. Määruse³⁹ kohaselt kantakse gümnaasiumi õpilasraamatusse õppeainete kursusehinded, kooliastmehinded, koolieksamite hinded, riigieksamite tulemused; eksternina kooli lõpetamiseks sooritatud aineeksamite hinded.

Järelevalves leidis kinnitust, et õpilasraamatusse õpilaste kohta tehtud kanded vastasid nõuetele.

2.7. GRÕKi⁴⁰ kohaselt tagab kool õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid ja korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab karjääriteenuste kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

Direktori sõnul tehakse õpilase karjääri planeerimisel koostööd Töötukassaga, kelle esindajad viivad 9. ja 12. klassi õpilasetega läbi individuaalvestlused. Õpilased kinnitasid vestlusel, et nad on läbinud karjääriõpetuse valikkursuse ja saavad järjepidevalt koolist infot oma karjääri kavandamiseks, millised on võimalused ja tingimused erinevate erialade valikul. Toimuvad kohtumised külalistega, kes tutvustavad oma ametit.

2.8. PGSi⁴¹ kohaselt planeerib õpetaja oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks õppeveerandi ning gümnaasiumiõpilastele kursuse algul.

Õpetajate esindajate sõnul jagatakse vastavat teavet suuliselt esimeses tunnis kursuse alguses ja seda infot ei ole eraldi klassipäevikusse välja kirjutatud, mida peab trimestri lõpuks oskama ja kuidas toimub hindamine. Klassipäevikusse teeb õpetaja sellisel juhul kande „sissejuhatus ainesse“. Õpetajad kannavad planeeritavad kontrolltööd ühisesse tabelisse.

2.9. Koolis toimub õpetajate koostöö kooli õppekavas⁴² sätestatud viisil. Ühe koostöövormina tegutseb eesti keele õpetajate aineseksioon, kelle ülesandeks on külastada eestikeelseid ainetunde, analüüsida õppeedukust, kavandada koolisiseseid eesti keele ainekonkurse ja õpilaste osavõttu võistlustest jm.

Õppealajuhataja sõnul toimub õpetajate koostöö peamiselt aineseksioonides. Samuti kohtuvad uued alustavad õpetajad oma mentoritega. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et aineseksioonid kohtuvad regulaarselt, samuti õpetajalt õpetajale „õpiampsud“. Aineseksioonides planeeritakse ainenädalaid, koolitusi, vaadeldakse tasemetööde ja eksamite tulemusi osaoskuste lõikes ning tehakse järeldusi, mida tulevikus muuta tuleks.

2.10. Ettepanekud direktorile

³⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12.

³⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 8 lg 4 p-d 1–6.

⁴⁰ GRÕK, 12 lg 1–2.

⁴¹ PGS, § 25 lg 5.

⁴² Kooli õppekava, § 25.

- 2.10.1. Kavandada kõikide õpetajate poolt aineõpetuste lõimimist eesti keele aineõpetusega.
- 2.10.2. Märkida õpetajatel klassipäevikusse (lisaks suulisele teavitusele) õpilaste jaoks kursuste alguses ainetunni sissekande juurde (või tagada teisel moel ligipääs eKoolis) õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused.

3. Õpilaste arengu toetamine

PGS⁴³ näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest.

- 3.1.1. PGSi⁴⁴ kohaselt korraldatakse õpilase arengu toetamiseks temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Kooli õppekava kohaselt viib klassijuhataja õpilase ja tema vanemaga läbi arenguvestluse vähemalt üks kord õppeaasta jooksul. Arenguvestluse tulemused fikseeritakse eKoolis.

Õpetajate esindajate, hoolekogu liikmete ja õpilaste sõnul toimuvad arenguvestlused kord õppeaastas novembrist aprillini. Vanematele tuletatakse aasta alguses meelde, et arenguvestlus on kohustuslik. Õpilased ütlesid, et klassijuhataja saadab vanemale kutse ja eelküsimused. Gümnaasiumiastmes vaadeldakse vestlusel õpilasega tema õppetulemusi, räägitakse probleemidest ning edasiõppimisest. Õpetajad allkirjastavad vestluse tulemused eKoolis, vanem kinnitab selle. Õppealajuhatajad jälgivad eKoolis, et vestlused toimuksid kõikide õpilastega. Koondülevaadet vestlustest ei tehta. Õpetajad lisasid vestlusel, et koolis on kokku lepitud, et kui vanem ei tule peale kolme kutset arenguvestlusele, siis pöörduetakse sotsiaalpedagoogi poole, kes teavitab vajadusel kohalikku omavalitsust.

Järelevalves vaadeldud valimis olid 11.–12. klasside ja III kooliastme õpilaste vestluste protokollid, mis asusid eKoolis õpilase kontol ning olid täidetud vastavalt korrale. Juhtkond pidas iga õpilase arenguvestluse kohta arvestust eKoolis esitatud kokkuvõtivate andmete põhjal.

- 3.1.2. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra kehtestab kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ning hoolekogule⁴⁵.

Koolil on direktori poolt kehtestatud arenguvestluste kord⁴⁶, millele on andnud arvamuse õppenõukogu⁴⁷ ja hoolekogu⁴⁸.

- 3.1.3. PGSi⁴⁹ kohaselt on õpilasel pädevuste arendamiseks, õpitee kujundamiseks ja õpitulemuste saavutamiseks õigus küsida abi ja tuge ning kasutada talle määratud tugiteenuseid. PGSi⁵⁰ järgi jälgivad õpetajad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.

Õpilaste esindajad ütlesid vestlusel, et on teadlikud võimalusest saada vajadusel abi kooli tugispetsialistidelt. Konsultatsioonid toimuvad koolis regulaarselt hommikuti päeva alguses, sellekohane teave on kooli kodulehel. Juhtkonna sõnul teavad õpilased, kelle poole vajadusel pööruda ja koostöö psühholoogia toimub klassijuhatajate vahendusel.

Kooli kodulehel olid õpetajate konsultatsioonide ajad õpilastele kättesaadavad.

⁴³ PGS, § 46 lg 9.

⁴⁴ PGS, § 37 lg 5.

⁴⁵ PGS, § 37 lg 7, PGS. § 71 lg 2 p 9

⁴⁶ Direktori 08.09.2025 käskkiri nr 1-2/17.

⁴⁷ Õppenõukogu 03.09.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/1.

⁴⁸ Hoolekogu 05.09.2025 koosoleku protokoll nr 1.

⁴⁹ PGS, § 35 lg 1¹ p 2.

⁵⁰ PGS, § 37 lg 1.

3.1.4. PGS⁵¹ sätestab, et gümnaasiumi vastuvõtmise eeldus on põhiharidus või sellele vastav välisriigis omandatud haridus. Kõigil on võrdne õigus konkureerida gümnaasiumi astumiseks. Gümnaasiumi vastuvõtmisel võib hinnata isiku teadmisi ja oskusi, kuid vastuvõtutingimused peavad põhinema objektiivsetel ja eelnevalt avalikustatud kriteeriumidel.

Direktor selgitas vestlusel, et õpilaste vastuvõtt toimub kooli poolt seatud tingimustel, mis on avalikustatud kodulehel. Tingimusena peavad õpilasel olema tunnistusel kõik hinded vähemalt rahuldavad ja sooritatud eksamid samuti. Õpilastele toimuvad ka vestlused. Vestluse eesmärk on välja selgitada õpilaskandidaadi õpimotivatsioon, valikainete valiku põhimõtted, suhtlemisoskus ning tutvustada kooli kodukorda ja hindamisjuhendit. Vestlusel hinnatakse ka õpilase varasemat käitumist, sh saadud hoiatusi, märkusi, puudumisi ja hilinemisi. Kui õpilasel puudub B1 eesti keele tase, siis tehakse talle test oskuse määratlemiseks. Samuti tuleb õpilastel sooritada harjutusi matemaatikas, juhul kui eksami tulemus on olnud madalam kui 70%.

3.1.5. PGSi⁵² kohaselt võib gümnaasiumi kodukorras sätestada täiendavaid aluseid 18aastaste ja vanemate õpilaste gümnaasiumist väljaarvamiseks.

Kooli kodukorras⁵³ oli sätestatud, et õpilane arvatakse koolist välja, kui ta oma tegevusega tekitab moraalse solvangu ja teiseks, kui ta alandab kooli mainet ja kui ta seab ohtu enda ja teiste turvalisust ning kasutab korduvalt esemeid viisil, mis toovad kaasa esemete hoiule võtmise.

Juhtkonna sõnul ei ole kooli algatusel õpilasi gümnaasiumist välja arvatud. Samas tõdes õppealajuhataja, et kehtivas kodukorras ei ole antud sätted asja- ja ajakohased ning kooli kodukord on uuendamisel.

3.2. Ettepanek direktorile

Ajakohastada kooli kodukord, uuendades õpilaste väljaarvamise tingimusi, mille sätted ei ole asjakohased ja mida ei ole praktilistes olukordades võimalik rakendada.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, eesti keele oskus, täiendkoolitused

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁵⁴ sätestatule ning võrreldi EHISesse⁵⁵ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

4.1. Määruse⁵⁶ kohaselt uuendavad EHISes alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad õppeasutused andmeid nende muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 151 ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks. Paragrahvi 18 lõike 1 punktis 40 nimetatud andmed saadakse ristkasutuse teel karistusregistrist. Samuti kinnitavad määruse⁵⁷ kohaselt põhi-, üldkeskhariduse omandamist võimaldavad õppeasutused õpetajate, tugispetsialistide ja haridusasutuste juhtide andmete õigsust alamregistris iga kuu (välja arvatud juuli ja august) 5.–10. kuupäeval. Koolil tuleb tagada EHISesse kantud andmete õigsus⁵⁸.

EHISE kontrollimisel selgus, et mitmete õpetajate andmed olid EHISesse sisse kandmata või olid kanded nende kohta, kellega oli tööleping lõpetatud.

⁵¹ PGS, § 27 lg 3.

⁵² PGS, § 28 lg 2.

⁵³ Kooli kodukord, p 12.1.7.; p 12.2. (muudatus alates 1.09.2016)

⁵⁴ PGS, § 74¹.

⁵⁵ EHIS, 14.10.2025.

⁵⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2025 määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

⁵⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2025 määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 3.

⁵⁸ Vabariigi Valitsuse 05.08.2025 määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 17; § 18 lg 1.

Ärakuulamise ajaks oli kool EHISes⁵⁹ andmed korrastanud.

4.2. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli EHISes⁶⁰ andmetel koolis kokku 89. Õpetaja ametikohal töötas neist 87.

Koolis töötasid koolipsühholoog, logopeed, kaks õppealajuhatajat ja direktor. Direktor (1,0 ametikohta) töötab lisaks õpetajana (0,3 ametikohta). Üks õppealajuhatajatest töötab õpetajana 0,3 ametikohaga, teine õppealajuhataja 0,5 ametikohaga.

Direktori ja õppealajuhatajate selgitusel töötavad nad õpetajatena olude sunnil, sest eesti keelt valdavaid õpetajaid ei ole kogu riigis piisavalt (nt inimeseõpetus, geograafia). Nende õppeainete õpetajatele on korraldatud konkursse, mis on seni luhtunud. Lisakoormusega töötamisest teavitati kooli pidajat ja küsiti selleks luba.

4.3. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 72 (81%) õppe- ja kasvatusala töötajal. Kvalifikatsioon ei vastanud kehtivatele nõuetele 17-l (19%). Kvalifikatsioonile mittevastavad õppe- ja kasvatusala töötajad on esitatud lisas 2. Kvalifikatsioonita õpetajatega olid sõlmitud nõuetekohased tähtajalised⁶¹ töölepingud.

4.4. Koolis antakse EHISes⁶² andmetel ühes nädalas kokku 1850 õppetundi, millest 1483 (80%) õppetundi viivad läbi kvalifikatsiooniga õpetajad.

I kooliastmes antakse nädalas kokku 378 tundi, nendest 237 (63%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

II kooliastmes antakse nädalas kokku 576 tundi, nendest 470 (82%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

III kooliastmes antakse nädalas kokku 676 tundi, nendest 581 (86%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

Gümnaasiumis antakse nädalas kokku 220 tundi, nendest 195 (88%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

Kuigi andmetest nähtub, et koolis on kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust piisav, juhime siiski tähelepanu asjaolule, et põhikooli I kooliastmes on kvalifikatsiooniga õpetajate õppetöö osakaal oluliselt madalam (63%) võrreldes teist kooliastmetega ja millega tuleb kooli juhtkonnal tegelda tõstmaks õpetajate nõuetekohast kvalifikatsiooni.

17-st nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajast 4-l puudub õpetajakutse, 5 õpetajat omandavad haridust magistriõppes. Nõutava kvalifikatsiooni saavutamiseks peaksid kõrgkoolis tasemeõppes õppima kokku 13 õpetajat, kellest tänasel päeval õpivad 7.

Ühe õpetajaga, kes ei vasta kvalifikatsiooninõuetele, on sõlmitud tähtajatu tööleping ja EHISes loetud kvalifikatsioonile vastavaks. Ühe õpetajaga kvalifikatsioon on märgitud EHISes vastavaks, kuigi vastavus puudub.

Ärakuulamisel selgitas kool, et kahe kvalifikatsioonita õpetajaga lõpetati töölepingud.

Keeleameti kontrolli tulemusel tehti viiele õpetajale, kellel oli varasemalt välja antud keeletaseme kategooria, ettekirjutus tõendada oma B2-keeleoskust eesti keele tasemeeksamil tähtajaga 01.05.2026.

4.5. PGSi⁶³ kohaselt tagatakse õpilasele koolis vajaduse korral tasuta vähemalt eripedagoogi,

---

⁵⁹ EHIS, 12.11.2025.

⁶⁰ EHIS, 15.10.2025.

⁶¹ PGS, § 74 lg 7.

⁶² EHIS, 15.10.2026.

⁶³ PGS, § 37 lg 2.

logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning teenuse rakendamist korraldab direktor.

Koolis töötavad logopeed (1,0 ametikohta) ja koolipsühholoog (0,5 ametikohta). Järelevalve ajal ei töötanud koolis eripedagoogi ja sotsiaalpedagoogi.

Äraakuulamisel asus koolis tööle eripedagoog koormusega 0,3 ametikohta. Lisaks suurendati koolipsühholoogi töökoormust on (0,9 ametikohta), mis katab kooli praeguse tugiteenuse vajaduse. Samuti on kaetud logopeedi teenus KVNMI otsuste alusel.

4.6. PGSi⁶⁴ kohaselt peab direktor korraldama õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Kooli hoolekogu kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra⁶⁵.

Koolil on hoolekogu poolt kehtestatud avaliku konkursi kord⁶⁶. Kooli juhtkond kinnitas, et konkursid õpetajate vabadele ametikohtadele toimuvad vastavalt korrale. Koolijuhil selgitusel pöörab ta tähelepanu õpetaja pedagoogilise ja ainealase kompetentsi hindamisel sellele, et kandideeriv õpetaja oleks oma valdkonna spetsialist ja kursis õppeainega ning omaks varasemat töökogumust. Hiljem vaadatakse katseaja läbimise tulemuslikkust ja tundide läbiviimist.

Järelevalves leidis kinnitust, et direktori käskkirjaga on moodustatud komisjon ja vormistatud tulemuste kohta protokollid. Viimased konkursid toimusid juulis ja augustis, kui otsiti loodusainete ja eesti keele õpetajaid.

4.7. EHIS⁶⁷ andmetel osales aastatel 2022–2025 keeleõppe, keelekümbluse ja LAK-õppe pikematel koolitustel (10-160 tundi) kokku 15 õpetajat. Äraakuulamisel täpsustas kool, et koolitustel osales rohkem õpetajad, kuid mitmed on tänaseks töölt lahkunud.

Juhtkonna selgitusel on 2024.–2025. aastal õpetajad osalenud peamiselt Tallinna Metoodika-keskuse poolt korraldatud LAK-õppe ja aineõpetajate eestikeelsetel koolitustel. Direktori sõnul on kooli jaoks kõige olulisem, et õpetajad saavutaksid lähiajal vajaliku eesti keele oskuse tase-me ja metoodilised oskused keele õpetamisel. 2025/2026. õa-l osalevad kõik õpetajad LAK-õppe koolitustel, nii algajad kui edasijõudnud.

Äraakuulamisel ütles kool, et 2025/2026. õppeaastal toimuvad koolis Eesti Keele Instituudi LAK-õppe koolitused algajatele ja edasijõudnutele, millest võtab osa 24 õpetajat.

4.8. Ettepanekud direktorile

4.8.1. Soovitame kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate puhul õpetajatel taotleda esimesel võimalusel õpetajakutse ning kooli poolt toetada ja motiveerida õpetajaid õpetajakutse taotlemisel.

4.8.2. Võtta vaatluse alla nende õpetajate eesti keele oskuse parendamine, kellele on tehtud Keeleameti ettekirjutus.

4.9. Ettekirjutused pidajale

4.9.1. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1 ning § 74 lõikest 6, tagada avalike konkursside

⁶⁴ PGS, § 74 lg 6.

⁶⁵ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

⁶⁶ Hoolekogu 9.05.2024 koosoleku protokoll nr 1-3.3/2.

⁶⁷ EHIS, 14.10.2025.

korraldamine nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub õpetajakutse. Täitmise tähtaeg: 01.06.2026.

4.9.2. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.03.2026.

Äraakuulamisele taotleti tähtaja pikendaamist kuni 1.09.2026 seoses sellega, et suvel lõpetavad kõrgkoolid uued sotsiaalpedagoogid ja nende leidmine on suveperioodil tõenäolisem.

Selgitame, et ministeerium ei saa lubada õpilaste jaoks olulise tugiteenuse puudumist nii pika perioodi jooksul ja seadusest tuleneva kohustuse mittetäimist. Seepärast peab kool pidevalt tegelema spetsialisti leidmisega avalike konkursside korraldamise kaudu.

5. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus gümnaasiumiastmes

Järelevalves vaadeldi eesti keele ja eestikeelse õppe korraldust ja selle vastavust PG Sis ja riiklikes õppekavades sätestatuga ning kas õpilastel on võimalik saavutada riiklikult sätestatud õpitulemused ja nõutud keeleoskuse tase.

5.1. Järelevalves leidis kinnitust, et kõiki õppekavas esitatud eestikeelseid õppeaineid õpetatakse koolis eesti keeles. Õpetajaid, kes annavad kooli gümnaasiumiastmes eesti keelt, eesti kirjandust ja eesti keelt teise keelena, oli kokku neli. Teisi eestikeelseid õppeaineid nagu geograafia, matemaatika, kehaline kasvatus, riigikaitse, bioloogia, muusika, ühiskonnaõpetus, ajalugu, õpetavaid õpetajaid on kokku 14. Kõikidel õpetajatel on nõutud C1 eesti keele tase olemas.

Õpilased ütlesid vestlusel, et eesti keele õpetajad motiveerivad tundides õpilasi aktiivsele õppele. Õpilaste sõnul vajavad nad tundides rohkem eesti keeles rääkimise võimalusi. Paar õpilast on igal õppeaastal osalenud VeniVidiVici õpilasvahetuse projektis eesti õppekeelega koolis.

5.2. GRÕKi⁶⁸ kohaselt võib siduda õppeaine kursusi omavahel LAK-õppe kasutamiseks (sealhulgas kohustuslikke ja valikkursusi), tagades riikliku õppekava õpitulemuste saavutamine.

Kooli õppekavas on öeldud, et õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki kursusi erinevate keeltega, kusjuures õppekavas kindlaksmääratud kursuse õppekeel sellest ei muutu.

Juhtkonna sõnul on gümnaasiumiastmes õppeainete lõiming toimunud eesti keele õpetamisel. Seda on tehtud näiteks vähemusrahvuste päevade raames muusikaõpetuses või siis matemaatikas, geograafias ja inimeseõpetuses, kirjanduses ja ajaloos. Õpetajad ütlesid, et lõiming vajab järjepidevust ja süsteemsust ning vähese lõimimise üheks põhjuseks on õpetajate vahetumine ja suur töökoormus, kauem töötanud õpetajad seda mingil määral ka teevad. Uued õpetajad ei tunne veel LAK-õppe põhimõtteid.

5.3. Juhtkonna sõnul toetatakse gümnaasiumis eestikeelset õpet koostöö kaudu teiste koolidega (nt Sisekaitseakadeemia, Tallinna Tehnikakool, TalTech) ning õpilaste suunamisel karjääri- ja töövarjupäevadele. Õpetajate ütlesid vestlusel, et õppenõukogus on arutatud gümnaasiumi-õpilaste õpitulemuste parendamist ja õpilaste õpimotivatsiooni tõstmist. Näiteks on alates 2024/2025. õa-st tundides liikumis- ja sirutuspausid.

5.4. Õppetundide vaatlus

5.4.1. Õpetajate tundide vaatlused on planeeritud kooli üldtööplaanis ja neid viivad läbi õppealajuhatajad või mentorid. Eeskätt vaadeldakse uusi alustavaid õpetajaid. Vaatluse aluseks on erinevas vormis vaatluslehed. Vaatluse tulemus tagasisidestatakse õpetajale ja kirjalik vaatlusleht jääb juhtkonnale. Õpetajate sõnul on kolleegide tundide külastamine

---

⁶⁸ GRÕK, § 11 lg 9.

- neile vabatahtlik.
- 5.4.2. Järelevalve vaadeldi 10.-12. klasside õppetunde: kaht eesti keele tundi ning kolme eestikeelset ainetundi. Tunnid olid 75-minutilised. Tagasisidevestluse viis õpetajaga läbi kooli esindaja tunnivaatluslehe alusel.
  - 5.4.3. Õppekeskkond peab toetama õpilaste arengut⁶⁹. Kooli keeleõppeklassid toetavad õppimist. Õpetajate eesti keele kasutus tunnis oli õpilastele eakohane, nende kõne oli arusaadav, oli valitud sobiv kõnetempo. Mõnel aineõpetajal oli tajutav aktsent, mis ei seganud kõne mõistmist. Õpilaste üldine keeletase ei ole kõrge. Ainetundides oli õpilastel kasinalt võimalusi eesti keeles rääkimiseks. Sageli rääkis õpetaja tunnis rohkem kui õpilased.
  - 5.4.4. GRÕK⁷⁰ sätestab, et õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Õpetajad olid loonud õpilastele turvalise ja vaba õpikeskkonna, märgates õpilase edusamme. Tunni alguses tutvustati tunni eesmärke ja tunni lõpus reflekteeris õpetaja tulemusi, õpilastele ei võimaldatud ise oma tulemustele hinnangut anda. Õppematerjalina olid kasutusel Avita kirjastuse õppematerjalid, õpikeskkond Opiq, õpetajate koostatud ja õpilastele kohandatud õppematerjalid. Tundides tegid õpilased sageli paaristööd. Ühes vaadeldud tunnis kasutati LAK-õppe meetodit. Teemakäsitus oli õpilastele eakohane ning seotud varem õpituga. Eesti keele ainetundides kaasasid õpetajad kõiki õpilasi tunni tegevustesse, vähem tehti seda ainetundides.
  - 5.4.5. Enamus vaadeldud tundide õpetajad valdavad erinevaid meetoodilisi võtteid, kuid selgitame, et õppeaine eduka omandamise ja toimetuleku peamiseks eelduseks on siiski hea keeleoskus. Seepärast peaks aineõpetaja arendama õpilaste keeleteadmisi, pöörama tähelepanu õigekeelsusele ja sõnavara laiendamisele.

5.5. Ettepanekud direktorile

- 5.5.1. Pöörata eesti keele tundides tähelepanu õpilase hääldele, sõnarõhule ja sõnavara laiendamisele.
- 5.5.2. Kasutada õppetegevuses aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja meetoodilisi võtteid, et arendada õpilaste eestikeelset sõnavara, väljendus- ja suhtlemisoskust.
- 5.5.3. Kasutada võtteid, mis ergutavad arutelu ja suunavad õpilasi kaasa mõtlema, avaldama oma arvamust.
- 5.5.4. Jälgida, et õpilaste rääkimise osakaal tunnis oleks suurem kui õpetajal.
- 5.5.5. Pöörata tähelepanu aine- ja eesti keele õpetajate koostöö tähtsusele. Ainetundides tuleb arendada lisaks keeleteadmisi ja sõnavara ning eesti keele tundides käsitleda aineõppe sõnavara hõlmavaid tekste.

6. Sisehindamine ja kooliarendus eesti keele ja eestikeelse aineõppe tagamiseks

Kooli järjepidev areng saavutatakse arengu kavandamise ja sisehindamisega. PGSi⁷¹ kohaselt tehakse koolis sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tegevused ning parendusvaldkonnad.

6.1. Kooli sisehindamise korra kehtestab direktor, esitades selle arvamuse andmiseks hoolekogule⁷².

Koolil on direktori poolt kinnitatud⁷³ kooli sisehindamise kord⁷⁴, mille alusel on kogutud andmeid ja hinnatud kooli arengukava eesmärkide täitmist, ressursside kasutust ning leitud on kooli tegevused ja parendamist vajavad valdkonnad. Sisehindamist viiakse läbi viies valdkonnas.

---

⁶⁹ PGS, § 19 lg 1.

⁷⁰ GRÕK, § 6 lg 2.

⁷¹ PGS, § 78 lg-d 1 ja 3.

⁷² PGS § 78 lg 3 ja § 71 lg 2 p 8.

⁷³ Direktori 11.09.2023 käskkiri nr 1-02/4 „Lasnamäe Vene Gümnaasiumi sisehindamise korra kinnitamine“.

⁷⁴ Hoolekogu 19.06.2017 protokoll nr 4; õppenõukogu 30.08.2017 protokoll nr 3-07/8.

Selle tulemusel on muudetud nt eestikeelsele õppele üleminekut. Õppekvaliteedi seiramisel kogutakse andmeid eksamite, üleriigiliste tasemetööde tulemuste, olümpiaadide, tundide, õpilaste tööde, küsitluste jm kohta. Andmete põhjal tehakse igal õppeaastal tööst kokkuvõtte, sõnastatakse tugevused ja määratletakse parendustegevused.

Kool esitas 2025–2026. a-l eestikeelsele õppele üleminekut⁷⁵ kajastava dokumendi, kus oli esitatud õpetajate ametikohtade prognoos ja koolitusvajaduse hindamine. Probleemina oli välja toodud loodus- ja reaalainete õpetajate puudus koolis.

6.2. PGSi⁷⁶ järgselt koostatakse kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava. Kooli arengukava 2020–2026⁷⁷ peamised tegevused on seotud põhikooliga. Gümnaasiumiosas on välja toodud partnerluse arendamine ja loomine teiste õppeasutustega ja karjääriõppe laiendamise, motivatsioonisüsteemi ja õpilasvahetuse arendamine, õpetajate värbamine.

6.3. Määruse⁷⁸ kohaselt on üldtööplaan on koolidokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava kooli arengukavast, õppekavast, eelmise õppeaasta töö kokkuvõttest ja õppeaasta üldeesmärkidest lähtuvalt. Määruse⁷⁹ järgselt seoses õppe ja kasvatuse analüüsimise ja hindamisega kinnitab õppenõukogu kooli üldtööplaan iga õppeaasta alguseks.

Kooli üldtööplaan on õppenõukogu poolt kinnitatud 2024/2025. õa lõpus, hiljem on kinnitatud muudatused⁸⁰. Selles on esitatud viie valdkonna tegevused, aeg ja vastutajad, sealhulgas hoolekogu, õppenõukogu ja õpilasesinduse tegevused ja koolitusplaan. Suures osas on tegevused igapäevased, seadusest tulenevad ning rutiinsed. Vähem on arengule suunatud ülesandeid ja tegevusi.

Juhtkonna sõnul on õppeaasta eesmärgina endiselt fookuses eestikeelsele õppele ülemineku. Kuna kehtiv arengukava ei kajasta otseselt üleminekut (valmis 2020. a), siis on viimasel kahel aastal lisandunud mitmeid uusi tegevusi. Üldtööplaan 2025. aasta täitmist jälgib juhtkond.

6.4. Sisehindamist⁸¹ ning õppeaasta õppe- ja kasvatustöö kokkuvõtet on arutatud kooli õppenõukogus⁸². Koostatud on sisehindamise kokkuvõtlikud vahearanded.⁸³

Õppealajuhataja hindab 2025. a gümnaasiumiõpilaste riigieksamite tulemusi heaks. Igal aastal võrreldakse kooli andmeid Eesti, Tallinna, Harju maakonna keskmisega. Näiteks oli eesti keeles B2-taseme saajaid 2024/2025. õa-l 70% õpilastest. Eesti keel teise keelena eksami tulemused viimase üheteistkümneme aasta jooksul on olnud üle Eesti keskmise.

Ära kuulamisel lisas kool, et Eksamite infosüsteem andmete väljavõttes on kooli eesti keele teise keelena riigieksami tulemused võrreldes riigi keskmisega alates 2014. aastast siiski mõnevõrra kõrgemad.

Juhime tähelepanu, et kuigi kooli tulemused on Eesti keskmisest veidi kõrgemad, ei saavuta kolmandik õpilastest nõuetekohast B2-keeleaset, kuigi 60% gümnaasiumi õppetööst toimub eesti keeles. See asjaolu näitab, et gümnaasiumis peab suuremat tähelepanu pöörama õpilaste

⁷⁵ 2025-2026. õa ülemineku tegevuskava Tähesaju Gümnaasiumis.

⁷⁶ PGS, § 67 lg 1.

⁷⁷ Tallinna Haridusameti juhataja 16.12.2020 käskkiri nr T-7-1/20/521, LISA 1 „Lasnamäe Vene Gümnaasiumi arengukava 2020-2026“.

⁷⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁷⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁸⁰ Õppenõukogu 28.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/6, üldtööplaan muudatused; õppenõukogu 03.09.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/1.

⁸¹ Õppenõukogu 03.09.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/1.

⁸² Õppenõukogu 28.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3.2/6.

⁸³ Kooli sisehindamise kokkuvõtlikud aruanded 2022–2025.

eesti keele arendamisele ning kõik eesti keeles õpetavad õpetajad peavad teadlikult looma õppekeskkonna, kus õpilased saavad kasutada rohkem eesti keelt, et eesti keel muutuks aineõppe loomulikuks osaks.

Laias matemaatikas, mida õpiti eesti keeles, aga mille eksami tegid paljud õpilased siiski vene keeles, oli kooli keskmine nõrgem kui Eesti keskmine näitaja. Ka see asjaolu näitab, et eestikeelse aineõppe kvaliteeti on vaja tõsta.

Haridussilma andmetel⁸⁴ on õpilaste laia matemaatika riigieksami keskmised tulemused olnud aastatel 2022–2024 vastavalt 48, 54 ja 40 punkti, mis on madalamad kui Eesti keskmine (vastavalt 57, 61, 55 punkti).

Kool osaleb riiklikel rahuloluküsitlustel ja viib ise küsitlusi läbi.

Haridussilma andmetel on aastatel 2022 ja 2024 õppeprotsessis osalejate subjektiivne rahulolu olnud 11. klassides küsimuses: *kas oled kooliga pigem rahul või täiesti rahul* – vastavalt 41% ja 34%, mis on kõrgem või võrreldav Eesti keskmisega (vastavalt 34% ja 34,2%).

Hoolekogu liige ütles vestlusel, et rahulolu on koolis küll uuritud, kuid tulemusi ei ole neile tutvustatud. Juhtkonna sõnul küsitles kool 2024/2025. õa-l nt 1. ja 4. klasside vanemaid ülemineku teemal.

6.5. Määruse⁸⁵ kohaselt arutab õppenõukogu õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teeb kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

Kooli õppenõukogu protokollidest nähtus, et õppenõukogu on täitnud talle pandud ülesannet. Õpetajate sõnul tehakse peamisi muudatusi ainesektsioonide kaudu õppekavas. Edasi liigutakse töörühmadesse ja siis õppenõukogusse, kus tehakse juba ettepanekuid. Töörühmad on vanuseastmeti: algkool, põhikool, gümnaasium. Õppenõukogu esindajate sõnul toimub õppenõukogus tasemetööde ja eksamitulemuste arutelu, võrreldakse eelmiste aastatega, et välja selgitada, mida teisiti teha.

6.6. Koolis tegutseb põhimääruse⁸⁶ alusel õpilasesindus. Juhtkonnad sõnul on nad kooli õppekavas lähtunud valikainete valimisel õpilasesinduse arvamusest, näiteks on lisatud kursuseid nagu eesti keele õigekeelsus, ettevõtlus, tervis ja kehalised võimeid. Õpilased kinnitasid, et nad osalevad kooli arenduses, nt avaldatakse arvamust valikainete planeerimisel ja osaletakse kaasava eelarve kasutamisel. Tänavu arutatakse uut kodukorda.

6.7. Ettepanekud direktorile

6.7.1. Kooli juhtkonnal tutvustada hoolekogule koolis läbiviidud rahuloluküsitluste tulemusi.

6.7.2. Kajastada üldtööplaanis olulisemaid kooliarendusega seotud tegevusi, mitte ainult määrusest tulenevaid üldisi ülesandeid.

6.7.3. Uuendada õpilasesinduse põhimäärust seoses kooli nime muutmisega.

---

⁸⁴ Haridussilm, 14.10.2025.

⁸⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

⁸⁶ Direktori 09.08.2012 käskkiri nr 1-2/34 „Lasnamäe Vene Gümnaasiumi õpilasesinduse põhimäärus“.